

Letterkundige en didactische analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Enige ervaring met het lezen van jeugdliteratuur is noodzakelijk als een leerling dit boek wil lezen. Ervaring met volwassen literatuur is niet nodig. Het boek lijkt wel dik (335 pagina's), maar door de indeling valt dat eigenlijk wel mee.
	Interesses	Een leerling zal interesse moeten hebben in de leefwereld van iemand die gewoon bij haar of hem in de klas kan zitten. Hij moet nieuwsgierig zijn naar het levensverhaal van een vluchteling die vanuit zijn eigen ervaring daarover vertelt. Hij moet openstaan voor waargebeurde verhalen. Dit past goed bij lezers op N1- en N2-niveau. Voor een N3-lezer ligt de uitdaging bij het reflecteren op dit verhaal, de vertelwijze en bij het in kaart brengen van culturele verschillen.
	Algemene kennis	De leerling moet als hij <i>De Gelukvinder</i> wil lezen wat verder dan zichzelf kunnen kijken.
	Specifieke literaire en culturele kennis	Specifieke literaire en culturele kennis is niet noodzakelijk. Het is wel een voordeel als een leerling iets weet van de achtergronden van vluchtelingen. In het boek worden de omstandigheden wel toegelicht, maar enige kennis van bijvoorbeeld de Taliban is wenselijk. Bij N3-lezers zal deze kennis waarschijnlijk meer aanwezig zijn dan bij N1-lezers.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het taalgebruik is relatief eenvoudig. Woorden vanuit de Afghaanse taal worden schuin gedrukt weergegeven en direct erachter wordt de betekenis gegeven. De namen van veel (bij)personages klinken niet vertrouwd voor Nederlandse leerlingen, maar na een aantal hoofdstukken is de lezer daaraan gewend. Het taalgebruik is verder alledaags. <i>De gelukvinder</i> is geschreven in de taal van jongeren.
	Zinsconstructies	De zinnen zijn niet lang of moeilijk, veeleer is er sprake van eenvoudige mededelende zinnen. Er zijn wel samengestelde zinnen, maar deze zijn niet te moeilijk voor de N2-lezer.

	Stijl	De stijl is vlot, transparant en toegankelijk. De dialogen zorgen voor afwisseling en variatie. Ook humor ontbreekt niet.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	De leerling kan de personages vrij gemakkelijk begrijpen. Het denken en handelen van de personages is vanuit de beleving ook voor een N1-lezer toegankelijk. Voor de N3-lezer kan het uitdagend zijn om de verschillende karakters meer te beschouwen en te plaatsen in het licht van eigen normen en waarden.
	Aantal karakters	Het aantal (round) characters is zeer beperkt. Met name Hamayun staat centraal. Hij wordt getoond in een kring van familie en vrienden. De leerling kan het denken en de gevoelens van de personages gemakkelijk terugvinden in de tekst. Voor lezers op ieder niveau zijn de karakters te behappen.
	Ontwikkeling van de karakters	De hoofdpersoon ontwikkelt zich van een jongetje tot een jongvolwassene die alle emotionele gebeurtenissen van een gedwongen vertrek vanuit zijn eigen land naar een volkomen vreemd land moet zien te verwerken. Vanuit de tekst is de ontwikkeling goed te volgen.
Vertrouwdheid met literaire procédés	Spanning	De spanning in <i>De gelukvinder</i> wordt niet zozeer opgewekt door spannende acties, maar meer door het gevaar waarin Hamayun en zijn familie zich bevindt. Als Padar opgepakt en gemarteld wordt, neemt de spanning toe. Het stiekem bekijken en begraven van dvd's, de vlucht vanuit Afghanistan en het uitblijven van de verblijfsvergunning in Nederland, zorgen ervoor dat de lezer wil weten wat er gebeuren zal. Vooral N2- en N3-lezers zullen door hebben dat de onzekerheid en het onveilige gevoel enorme gevolgen hebben voor Hamayun en zijn familie.
	Chronologie	Heden en verleden lopen door elkaar heen in dit boek, maar de opbouw is duidelijk herkenbaar. Het boek verhaalt over het leven van de ik-persoon van zijn achtste tot zijn zeventiende jaar. Het boek bestaat uit zes delen en die zijn weer onderverdeeld in korte, beeldende hoofdstukken met veel dialoog. Elk deel begint met een ervaring van Hamayun in het heden en gaat daarna verder terug in het verleden. N1-lezers kunnen moeite hebben met deze opbouw, lezers op N2 en N3 zullen deze snel doorgronden.
	Verhaallijn(en)	De ik-persoon zit in havo 4 en wil filmer worden, maar eerst schrijft hij een toneelstuk over zijn eigen verleden. Deze verhaallijn is voor alle lezers goed te vatten.
	Perspectief	Het boek is geschreven vanuit een ik-perspectief. Hoofdpersoon is Hamayun (een zestienjarige scholier in havo 4). Ook voor een N1-lezer is het perspectief zodanig, dat herkenning en beleving niet lastig is.
	Betekenis	Het boek wil aansluiten bij de actualiteit. De bedoeling van de Slash-boeken is een samenwerking van een schrijver en een jongere die iets bijzonders heeft

		<p>meegemaakt. Alle levenservaringen worden in verhaalvorm weergegeven. Actualiteit en literatuur worden op deze wijze met elkaar verbonden. Het boek kan een eyeopener zijn voor lezers van ieder niveau over hoe het leven van een vluchteling kan zijn. Het slot van het boek laat ook de mogelijkheid open voor een ander eind: 'The happy ending' versus 'The alternative ending'. Voor lezers, N1 en N2, die van gesloten eendes houden, zal hier een uitdaging liggen om ook deze open eendes te gaan waarderen.</p> <p>Voor N1- en N2-lezers is het interessant zich te verdiepen in de ontwikkeling van mensen door de omstandigheden waarin zij verkeren. Voor N3-lezers is het interessant zich te verdiepen in de status van asielzoekers.</p>
<p>Relevante informatie voor docenten</p>	<p>Coen Peppelenbos, 'Meer dan asielproblematiek', op: Literairnederland.nl (recensie)</p> <p>'De gelukvinder', op: Cpnb.nl (lessuggestie)</p>	